

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4 .

Egész évre . . . 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fl.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.

Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Andreics János bucsuzása

A hivatalos lap október 26-iki száma közli, hogy: „Ő császári és apostoli királyi Felsége Bécsben 1907. évi szeptember hó 24-én kelt legfelső elhatározásával Andreics János bányatanácsosi címmel felruházott társulati bányagazgatót, m. kir. főbányatanácsossá legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.”

A legfelső kiténtetésről s ezzel kapcsolatosan Andreics János petrozsényi bányagazgató távozásáról már említést tettünk. Rámutatunk elvitatlan érdemeire, melyeknek elismerésül a kormány előterjesztésére már 4 év előtt Ő Felsége a kir. bányatanácsosi címmel tüntette ki. Főbányatanácsossá s a pénzügyminiszteriumban szervezett köszöntőbányászati osztály (XIV). vezetőjévé történt kinevezése is érdemeinek elismerése és újabb méltatása.

Eme tények mellett bármilyen áradozó magasztalás az egyéni érület kifejezésének volna tekinthető. Az ő munkásságának és közhasznú sikereinek elévülhetlen bizonyítékai a legékeesebben szólnak. És bár ismert szerénysége tiltakozik a magasztalás ellen, még sem zárkozhatsz el a bucsuzás alkalmával kifejezésre juttatott érületnyilvánulás tolmácsolása előtt.

A főbányatanácsos vasárnap, e hó 20-án, d. e. bucsulátogatást tett a petrozsényi hatóságoknál, testületeknél, társulatoknál s a hol tiszteletbeli, bizalmi állásokat töltött be s bejelentette, hogy távozásra folytán a bizalmi tisztségekről bizottsági s. t. b. elnökségekről lemond, kijelentvén, hogy az idő rövidsége miatt az egyesektől és más módon nem bucsuzhatik, miért is az előjárásnál tett bucsulátogatását Petrozsény közönségétől való bucsuzásának is kéri tekinteni.

Igen szívélyes volt a községi előjáróság és a bányatisztikar bucsuzása, kiknek érzelmeit a főbányatanácsos előtt a község I. bírāja, illetőleg Henrich Viktor bányagondnok tolmácsolták s bensőséggel, igaz közvetlenséggel említve mindkét tisztelgő tisztikar élén és nevében azt a viszonyt, mely 12 évi együttműködés tartama alatt szövődött s üdvözölték a legfelső kiténtetés alkalmából.

Válaszában a főbányatanácsos biztosította mindkét tisztikart, hogy kedves és becses marad előtte mindenkor a 12 évi együtt működés emléke s távozás nem szakítja szét nagyrabecsülésének s szeretetének azt a kötelékét, amely a vezetése alatt működött bányatisztikarhoz s a közügyekben közreműködésével s igaz odaadással buzgólkodott előjáróságához fűzi.

Majd a főgimnázium felügyelő bizottsága s tanári kara kereste fel a főbányatanácsost (a m. kir. bányahivatalban) s nevében Priváry Géza főgimn. igazgató intézte hozzá a következő beszédet:

Nagyságos kir. Főbányatanácsos Úr!

Midőn a főgimnázium felügyelő bizottsága és a tanári kar képviseletében Nagyságod előtt megjelentünk, míg egyrészt a legőszintebb öröm tölti

el lelkünket, hogy a magas kormány előterjesztésére Nagyságodat, Őfelsége a király főbányatanácsossá kinevezni méltóztatott, másrésztől fájdalmasan érinti lelkünket Nagyságodnak körünkbeli való végleges távozás. Mindnyáján örülünk, hogy Nagyságodnak kiváló szakképzettsége, sok évi igen nagy munkássága alapján tekintélyes állásra és magas kiténtetésre, mint legméltóbbra esett választása a magas kormánynak, mely előtt a hazai szénbánya-ipar fejlesztésében elért eredményes nagy tevékenysége ismeretes.

De nem csoda, hogy más részben fájdalommal tölt el benünket Nagyságod távozás, ha az intézet érdekében kifejtett páratlan munkásságára tekintünk. Mert mindenki előtt ismeretes, hogy a petrozsényi főgimnázium igazán meglepő gyors fejlődését első sorban Nagyságod kitartó munkájának köszönhetjük.

Midőn 10 év előtt a felügyelő bizottság elnöki székét elfoglalta, ki merte volna reményleni, hogy abból ily rövid idő alatt a mostani tekintélyes főgimnázium fog kifejlődni.

Nagyságod céltudatos vezetésének és fáradhatatlan tevékenységének a legnagyobb érdeme van ebben! Nem ismert akadályt, semmi nehézséget, buzdított, lelkesített, tárgyalásokat folytatott, kérelmezett és utána járt mindennek, hogy előbbre vigye az intézet ügyét. Ott volt mindenütt, hol segíteni, irányítani, informálni kellett. Hogy tanügyi főhatóságunk nagymérvű pártolását sikerült intézetünk részére kiérdemelnünk, az első sorban Nagyságod lankadatlan, lelkes agitációjának köszönhető, kinek rendületlen volt a hite iskolánk jövőjében!

Büszkén tekinthet Nagyságod munkásságának eredményére! Ha hálánkat, elismerésünket, nem is tudjuk mindenért kellően leróni, a legnagyobb jutalom és elismerés munkájáért az, hogy nem volt sikertelen áradozása! Ezen nagy nemzeti hivatást betöltő hazafias, kulturális intézmény kifejlesztésével és megszilárdításával ércenl marandóbb emléket biztosított nevének.

Intézetünk története megfogja őrizni emlékét, s amidőn Nagyságod nevére tett alapítvány kamataiból évente az intézet egyik jeles növendékét jutalmazzuk, egyszersmind, úgy állítjuk az ifjúság szemei elé Nagyságod munkás életét, mint követésre méltó példát; úgy fogjuk emlegetni, mint intézetünk jövőjét, a polgári erények mintaképét!

Midőn végül köszönetet mondunk azon kegyes ígéretért, hogy a jövőben is érdeklődése tárgyát fogja képezni intézetünk további fejlődése, és pártolására a távolban is számíthatunk, szívünk azon óhajának adjuk őszinte kifejezését, hogy az Isten sokáig tartsa meg Nagyságodat!

A petrozsényi i. r. hitközség nevében a tisztelgő küldöttség élén Váradi Vilmos hitközségi elnök bucsuzott és üdvözölte eként:

Nagyságos Főbányatanácsos Úr!

Midőn Nagyságod mindnyájunk őszinte sajnálatára községünkbeli távozik, mindenkoron nyugodtan, jóleső érzéssel tekinthet vissza az itt eltöltött 12 esztendőre, mert azokhoz eredménydús alkotások, marandó emlékek fűződnek. Nagyságod ezen idő alatt

nemcsak az egyoldalú szakember volt, aki az itteni szénbányák termelő képességének fokozását; hanem egyszersmind, minden eszköz felhasználásával a magyar állameszme megszilárdítását, az egész vidék kulturális fejlődését és anyagi jólétének emelését tekintette életfeladatának. Nincs e járásban közművelődési s közgazdasági intézmény, erkölcsi testület, melynek működéséhez Nagyságod neve ne fűződne, mert mindegyik fejlesztésénél, mint egész ember, szívvel, lélekkel vette ki részét. Fáradhatatlan munkaszeretete egész gárdát nevelt, örömmel sorakoztunk zászlaja alá, hogy azt diadalra segítsük.

Sokoldalú elfoglaltsága dacára nem kerülte el figyelmét a petrozsényi izraelita hitközség sem, amelynek mostoha helyzetén azáltal igyekezett segíteni, hogy részére tekintélyes értékű telket eszközölt ki a társulatnál a templom építésére és jelentékeny évi subvenciót költségeinek fedezésére.

A viszonyok — sajnos — még nem engedték meg templomunk felépítését, de reméljük, hogy az itteni magyar, hazafias zsidóság nemsokára stílszerű templomban fogja istentiszteletét végezhetni, melynek létesítése elsősorban Nagyságod nevéhez fog fűződni. Midőn egyházunk iránti elévülhetetlen érdemeiért hitközségünk nevében hálás köszönetünket újból kifejezem, kérem egyszersmind az Egek Urát, hogy Nagyságodat friss egészségben sokáig tartsa meg, hogy lankadatlan buzgalma, páratlan munkabírása hazánk gazdasági erejét fokról-fokra emelje.

Az ev. ref. hitközség nevében a tisztelgő szónoka Kósa Mihály ev. ref. lelkész intézte hozzá a következő beszédet:

Nagyságos Főbányatanácsos Úr!

A petrozsényi református egyház nevében, illetve megbízásból jöttünk Nagyságodhoz, de nem bucsuzni, mert hiszen Nagyságodtól elbucsuzni nem tudnánk, de nem is akarunk; hanem kérjük* Nagyságodat, hogy egyházunkat, mint a vallásos-erkölcsi élet hájapólóját, mint a magyar nemzeti kultúra, a magyar nemzeti állam-eszme kicsiny, de erőss őrtornyát a jövőben is részesítse abban a pártfogásban, támogatásban, melylyel sokoldalú felelősséggel járó elfoglaltatása mellett is ékeken át megajándékozni kegyes volt.

Erről különben biztosít minket Nagyságod érdemeiben gazdag multja, nemes szíve, emelkedett lelkülete.

Magunkat kegyes jó indulatába ajánlva, kérjük Istent, hogy Nagyságodat testi-lelki erejének éppségében sokáig éltesse.

Küldöttségileg vetek bucsut a távozó főbányatanácsostól Joannovits János elnök vezetésével a „Petrozsényi és Járási Ipartestület” s ennek nevében Zádory Károly titkár, mint az ipartestület örökös diszelnökét is üdvözölte s megköszönte a kisiparosok érdekeinek előmozdítása iránt mindenkor tanusított jóindulatot és sikeres támogatást; a petrozsényi róm. kath. hitközség küldöttségének érületét Buday János plebános tolmácsolta meleg szavakkal és a bensőség közvetlenségével.

A főbányatanácsos a tisztelgő küldöttségek

mindegyikéhez intézett válaszában megköszönte a személye iránti tiszteletnek és barátságnak spon-tán megnyilatkozását s kijelentette, hogy végleg nem távozik Petrozsényből, melynek haladását, fejlődését szíven viseli s közügyeinek és polgárai érdekeinek előmozdítására ezután is minden kitelhetőt tesz és hogy gyakrabban fog megjelenni itt, ahol az egyévtizedet meghaladó együttműködés nem maradt sikertelen s megköszönte a társadalom és a közéleti tényezők részéről iránta és működése iránt mindenkor tapasztalt támogatást és jóindulatot.

A fogyasztási adó kezeléséről.

Említettük már, hogy Petrozsény község, mint adószedésre jogosított fél a m. kir. kincstárral kötött és a dévai m. kir. pénzügyigazgatóság által jóváhagyott szerződés értelmében az 1908., esetleg az 1909. és 1910. években is a Petrozsény község területén a bor-italadó és a húsfogyasztási adó beszedésre és általában az adószedésre jogosítottak a fennálló törvények és szabályok értelmében megillető jogok gyakorlására fel van jogosítva. Midőn ezt a község lakosainak és főként az adóköteles feleknek ezután is tudomására hozzuk az adóztatás mikénti gyakorlására nézve a következőkre figyelmeztetjük.

A bor-italadó a bor- és húsfogyasztási adótörvények és szabályok értelmében fog beszedetni.

Azok az adóköteles felek, akik a fennálló szabályok értelmében a bor-italadó utólagos befizetésére vonatkozólag a fentemlített szabályokban körülírt kedvezménynek jelenleg birtokában vannak és e kedvezmény további megtartása iránti óhajukat a vonatkozó hirdetmény közzétételét követő három nap alatt bejelentik, a kedvezmények továbbra is élvezetében maradnak.

Minden más egyén, aki a bor-italadó utólagos kedvezményével bir, habár eziránt folyamodott is, mindaddig, míg a kedvezményt el nem nyerte, az általa a beszedési körzet területére beszállított, vagy a körzetben készletben birt bor után az árszabás szerinti adót lefizetni tartozik.

Oly felekkel szemben, kik mélytányos egyezségre lépni óhajtanak, hajlandó a község a bor-italadónak a törvény rendelkezéseihez képest való tételenkénti beszedését egyezségileg megállapítandó átalányösszeg fizetése ellenében mellőzni azzal, hogy a adószedésre ezelőtt jogosítottal netalán érvényben állott ilyenmő egyezségeket magára nézve kötelezőknek el nem ismeri és hogy mindaddig, amíg ily egyezség közötté és az egyes egyezségre lépni óhajtó felek között nem létesül, az illetők a bor-italadót a fennálló szabályok értelmében tartoznak fizetni. Ez az egyezség csak magánjogi természetű és csakis az államkincstár és a község között az adószedés gyakorlására nézve kötött szerződés tartama alatt az egyezkedő fél által elfogyasztott bor adójára vonatkozik, s ennél fogva, aki nem egyezett feleknek a bérlet kezdetén készletben lévő bor megadóztatását követelni jogosítva van, úgy a vele kiegyezett felek is a szerződés megszűnté esetén borkészletüket a belépő adószedésre jogosított félnek megadózni lesznek kötelesek.

A húsfogyasztási adó, a bor- és húsfogyasztási adótörvénynek és szabályok értelmében fog beszedetni.

Hajlandó azonban a község az ipartűzőkkel, mint oly magánfelekkel, kik az általuk fogyasztott húst rendszeresen más beszedési körből szerzik be, az árszabás szerinti adóztatás helyett mélytányos átalányban kiegyezni. Az egyezség tartamára és hatályára nézve ugyanazok állanak, melyek a bor-italadóra vonatkozólag kötött egyezségekre nézve mondatnak.

Az egyezség megkötéséig, az egyezkedni óhajtó felek által a húsfogyasztási adó a fennálló szabályok szerint fizetendő.

Azokkal az adóköteles felekkel, kik adójukat évi átalányösszegben óhajtják fizetni, a napokban kibocsátandó felhívásban kitűzendő időben a községkaszán tartandó egyezkedési tárgyaláson hajlandó a község egyezkedésre lépni.

Megjegyezzük tehát, hogy ott annál is inkább megjelenjenek, mert ellenkező esetben úgy fognak tekintetni, mintha egyezkedni hajlandók nem volnának és, mert ott, ha egyezség létre nem jön is, az adóztatás mikénti gyakorlására nézve lesz megállapodás létesíthető.

Szabad egyezség létrejötte esetében az évi átalányösszegre nézve az egyezmény határozmányai lesznek mérvadók és az egyezségileg megállapított adó havi előleges részletekben fizetendő le.

Az adószedési jog átvétele alkalmával, 1908. évi január hó 1-én az egyes adózó feleknél készletben lévő, de az adószedésre ennek előtte jogosított által az adótételenkénti adóztatási módok valamelyike szerint megadóztatott cikkek (bor, hús) után az adót újra fizetni nem kell, ámde, minthogy ezt az adót a község részére az előző adószedő fél, — amennyiben az nem a kir. kincstár volt, — megfizetni tartozik, e célra a kir. pénzügyi biztosság által kitűzendő napon leltározás fog tartatni, amely annak idején szabályszerűleg közhírre tétetik.

E körülményre az érdekelteket ez uton is figyelmeztetjük azzal, hogy a leltározás alkalmával a már megadózott, de még a meglevő készleteik pontos bevallását el ne mulasztják, mert a bevallás elmulasztása esetében készleteik, habár azok az előző adószedőre jogosult által már meg is vannak adózva, minthogy az érdekelte adóköteles felek bevallásának elmulasztása miatt azután az adó után a község kárpótlásban nem részesül, általa mint meg nem adózottak fog tekintetui.

A községi szeszfogyasztási adópótlékra nézve is mindenek előtt a kiegyezést fogja a község megkísérelni az érdekeltekkel.

Csak egy virágszálat.

— Felhívás a jó szívekhez. —

Virágokkal ékesedik nonsokára a temető. Kegyeletes szívek vizik el kedveseik sírjára koszorúikat s odakint a temetőben megüszult szép emlékek szállanak az elköltözött felé, akinek sírjában nyugalmat, az élőknek sajnó bánatukra enyhülést kérnek az ég Urától.

A József Kir. Herceg Sanatorium Egyesület a halottakra való méla emlékezés e tiszta, fénkölt hangulatából egy kis részt kér jutattni a halál jegyesének, a tüdőbetegeknek. A halott nevében, akinek sírja koszorúval ékesedik, — majd, — csak egy virágszálat kér a halál pítvarában lévő élete megmentésére. Közel 80.000 ember hal meg évente hazánkban tüdővészben, ebben a borzalmas pusztító betegségben. Legalább a felének az életét megmentheti a társadalom részvéte. És maga az egyesület is ezeknek igéri visszaadni az életét, ha mindenki, aki a napokban koszorút vesz csak egy virágszálat kevesebbet köt koszorújába s ezt az egy virágszál árát az egyesületnek felküldi.

Moritori vos salutant.

A haldoklók szolitanak.

Legyen a sírok koszorúja egy virágszállal egyszerűbb; éjjen egy mésscel a sírokon kevesebb és ennek árából ki fog gyulni egy pislogó élet.

Esdve kér az egyesület minden jó szívet, váltsa meg mindenki ezt a szent vámot nemzete dicsőségére, özvegyeknek, árváknak, ügyefogyottaknak könnyei föl-száritására.

Aki ezt megteszi, akinek szívében az irgalom érzése felfakad: annak halottja tudni fog arról. Kegyeletünk szent, megüszult, nemes tanúsítása lesz, aki egy ujonnan létesítendő, szegénysorsú tüdőbetegeket gyógyító népszanatoriumnak építési tőkéje gyarapítására halottak napja alkalmából adományát eljuttatja.

Ezt kéri az egyesület bizó hittel és reménységgel. A József Kir. Herceg Sanatorium-Egyesület. Budapest, IX. ker., Lónyay-utca 47.

Mindenszentek napján a petrozsényi temetőben egy gyűjtő-persely lesz felállítva ezen felhívásban érintett magasztos célra szánt fillérek összegyűjtésére. A nemes szívek kegyes adományával enyhítjük a szenvedők kínjait, életet menthetünk meg, az irgalmasságnak leg-nemesebb cselekedetét követjük el adakozásunkkal. Adakozzunk!

KÜLÖNFÉLÉK.

— Eljegyzés. Dr. Halmos Bruno petrozsényi ügyvéd eljegyezte Herz Arnold petrozsényi kereskedő leányát: Fridát.

— Eljegyzés. Makrai Lipót dr. petrozsényi ügyvéd eljegyezte Fleissig Gyula fogarasi szesz-és üveggyáros leányát, Juliskát.

— Hangverseny volt f. hó 19-én a társulat vendéglátó épülete díszes nagy termében. A bányazenekar klasszikus zene darabokat, remek dalmű részleteket adott elő a már megszokott precizitással s a szép számú distinguált közönség lelkesülten tapsolt s éljenezett. Majd tánc következett, mely a hajnali órákban ért véget.

— Olyan törekvés föltétlenül megérdemli támogatásunkat, hol arról van szó, hogy a gazda minél magasabb árak mellett értékesítse terményeit. Gazdálkodó olvasóinknak, tehát ezuttal is tudtára adjuk, hogy

Mauthner Ödön magnagykereskedése Budapesten a nyáron kezdett akcióját folytatja, t. i. a termé-szettől aranka mentes lóhere és lucerna mag-ért nemcsak a napiárnál, hanem egyáltalán az itt nálunk elérhető áránál is lényegesen magasabb árakat fizet. Helyénvalónak tartjuk, tehát a gazdákat emlékeztetni, tudassák a Mauthner-cégnél, még pedig minta melléklésével, ha arankamentes lóhere vagy lucernamag felett rendelkeznek.

Elgázította a vonat f. hó 25-én éjjel Lupény felől jövet Mótora Tódor kerpenyesi illetőségű vasuti munkást, aki ittas állapotban a vasuti sínpar mellett aludt s balkarját a sínre tevén, azt a gép kereké össze-zúzta. A szerencsétlen ember vérmérgezés folytán folyó hó 26-án meghalt. A megindított vizsgálat fogja kideríteni, terhel-e valakit felelősség a balesetért.

— Erdőégések. Ilyenkor őszzel, midőn a hervadt falevélek a száraz avarra hullanak, napirenden vannak a havasi erdősegekben a tüzesetek. Olykor a pásztortűz harapódzik el, de rendszerint szándékos gyújtás okozza a veszedelmet. Beigazolt tény, hogy a törvény alapján az erdő védelme érdekében fogantatosított legeltetési tilalmakra vezethetők vissza a gyújtogatások, u. i. abban a feltevésben vannak, hogy, ha elhamvasztják az erdőket, akkor megszűnik a legeltetési tilalom s mindezt — még a mások birtokán is — körülánul legeltethetnek. Ebből a megrögzött tévhitből bajos a művel-letlen, a tulajdonjog szentségéről különös fogalommal bíró pásztorokat kiábrándítani. A büntetés megfélemlen-tené őket, de a vad rengetekben csaknem lehetetlen a tetteseknek nyomára akadni. Az elmúlt héten Petrozsény vidékén egymást érték az erdőégésekről szóló tudósítások. Sőt a fővárosi lapok olyan borzadalmas tudósításokat közöltek, mintha az egész járás lángokban állna s végpusztulás fenyegetné az embereket, állatokat, bányákat s mindent, ami értéket képvisel. Szerkesztő-ségünkől egyes fővárosi napi lapok részletes telefoni értesítést kértek az iszonyatos katasztrófáról. Termé-szetesen a rémhíreket kellő értékére leszállítottuk, sőt figyelmeztettük a szerkesztőségeket, hogy ne üljenek fel a szenzációhajhász lelkesmeretlen itteni tudósításoknak, melyeknek megbízhatatlanságáról már annyiszor meggyőződhetek. A tüzesetekről a helyszínen szerzett alapos és megbízható információk a következő:

Folyó hó 16-án jelentették az erdőőrök, hogy a magyar-román határon a Palatistye patakmentén a livazényi közbirtokosság és magánosok erdejé ég. Szigyártó József állami főerdész a petrozsényi főszolgabíróshoz fordult a közmunkaerő kirendeléséért, ami nyomban meg is történt s háromnapos és éjjeli folytonos nehéz munkával sikerült a tüzet eloltani. Midőn az egyik helyen terjedésének gátat vetettek a havas másik oldalán gyújtották meg. Látták is a tetteseket távolról, de nem voltak felismerhetők se kipuhathatók. Itt külön-böző helyen háromszor gyújtották meg az almot s a tűz minden irányban a nagy szél által is szitva gyorsan terjedt. Elégett 8 kalangya széna 3' tanya és pajta. Belekapott a tűz pár helyen a magánosok erdejébe is. Sajnos, emberélet is esett áldozatul. Szporea Juon 55 éves livazényi birtokos a saját erdejében oltotta a tüzet, egy égő fa rádólt s agyonütötte. Ugyanitt könnyebben megsebesült az alkarszárja Dobrolánszky Károly közbirtokossági erdőgazda is oltás közben.

Folyó hó 16., 17. és 18-án a gaz tettesek felgyújtották a Dialu Izvoru lui, Gura Plapi lui, Fáca Bágyi, Skurtu Stojnica és Zemenore oldalon lévő erdőket, de sikerült a tűznek elejét venni. A livazényi közbirtokosság kára jelentéktelen, de a magántulajdonosoknak, 25—30 holdnyi bükköse elégett. Ennyire redákálódik a fővárosi lapokban ezer- és ezer hold erdő elégésről szóló híresztelés.

Hogy nagyobb, kár esetleg több elszerencsétlenülés nem történt, az a petrozsényi szolgabíróshoz érteyes és gyors intézkedésének köszönhető, valamint a kirendelt livazényi és petrozsényi lakosok kitartó, önfeláldozásig menő munkájának. Jancsó Ferencz, Prileszky Pál szolgabírák és Tribusz Aladár közíg. gyakornok a veszély tartama alatt folyton a vész színhelyén intézkedtek a katasztrófa elhárításáról. Emberfeletti munkát végzett a petrozsényi és livazényi esendőség Kovács Bálint járásrőmester vezetése mellett. Szigyártó József főerdész, állami erdőgondnok Kiss és Veress erdőőrökkel éjjel nappal a veszélyeztetett erdősegek megmentésén fáradoztak. Kiváló érdeme van a tűz elfojtása körül Dobrolánszky Károly közbirtokossági erdőgazdának, aki nemcsak vezette éjjel-nappal az oltást, de abban maga is tevékeny részt vett. Hón Károly livazényi kisbíróval együtt.

A csendőrség erőiesen nyomozza a gyújtogatókat s mint értesülünk többek ellen súlyos terhelő bizonyítékokat szerzett be.

Folyó hó 22.-én Boli barlangmentén a petrozsényi iskola érdekében, 23.-án Rosián volt szándékos gyújtás folytán az erdőben álm tűz, de a gyorsan s nagy erővel foganatosított mentés elejét vette s így itt kárt nem okozott.

— **Esküdszéki tárgyalások.** Folyó hó 7.-én kezdte meg a dévai kir. törvényszék, mint esküdtbíró az a. f. év utolsó ciklusának tárgyalását. A tárgyalások bezárolag 23.-ig tartottak, hogy milyen elszemoritó a vármegye népességének erkölcsi állapota és milyen ocsó az emberélet nálunk, bizonyítja az a 16 emberölés, ami a ciklusban tárgyalás alá került.

Ezek között tárgyalta a lapunkban annak idején között alábbi bűntügyeket:

Schenk Gyula 19 éves vasöntő Petrozsény egyik bűntanyájának egyik perditájába szeretett bele, kit szeretett volna kivenni a piszkókból. A leány el is hagyta a házat, de 10 nap alatt újra visszatért oda. A gyermekkorú élő fiatalember örült szerelmében végzetes tette határozta el magát. Atya revolverét magához vévén, belepödzött a leány szobájába, s miután kisírta magát, a leányra két lövést tett, de az első lövés nem talált, a második pedig csak könnyű sebet ejtett rajta. A legény kapkodó és határozatlan vallomása azt a benyomást keltette, hogy nem teljesen épeszü. Éppen ezért az esküdtek bűnösnek mondották ki a szándékos emberölés kísérletében, de a szabad elhatározási képességét a tett pillanatában kétségbe vonták. A verdikt alapján a vádlottat a törvényszéknek fel kellett menteni. Detár József kubikos több társával dolgozott Vul-kában, ahol augusztus 8.-án elmentek sörözni, s együtt hazatérvén, barakjukban a délről maradt gulyás evéséhez kezdtek. A kubikosok közül a legöregebb szemrehányást tett Detárnak, hogy keresetét itatra és könnyelmű nőkre költi, ahelyett, hogy családjának takarítaná meg. Az intelemből szóváltás támadt, majd Detár dühbe jövéen, felugrott és késével az üreget hasba szúrta. A szúrás átvágta a fő ütőerét és az öreg kubikos néhány percnyi kiülődés után meghalt. Az esküdtek a halált okozó súlyos testi sértés büntetésében mondották ki a vádlottat bűnösnek, melynek alapján a törvényszék 3 évi fegyházra ítélte a vádlottat, ki az ítéletben megnyugodott.

— **Arverési hirdetmény.** A dévai m. kir. pénzügyigazgatóság közhírré teszi, hogy Hunyadmegye marosillyei járásban fekvő Dobra község területén bor-italadó és húsfogasztási adó beszedési joga az 1908. évi január hó 1 napjáról 1908. évi december hó végéig terjedő időre, esetleg a felmondás feutartásával az 1909. és 1910. évekre is, nyilvános árverés útján haszonbérbe adatik.

Az árverés a m. kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében 1907. évi november hó 4-ik napján délelőtti 9 órakor fog megtartatni, s amennyiben ez az árverés eredményre nem vezetne, a 2-ik, esetleg 3-ik árverés a következő első, illetve második napon ugyanazon helyen és ugyanolyan órában fog megtartatni.

A bérelni kívánók a következőket vegyék tudomásul:

a kikiáltási ár évenként a	
bor-italadó fejében	1.788 K. — f.
a húsfogasztási adó fejében	968 K. 54 f.
összesen	2.756 K. 54 f.-ben

határozatattik meg.

Az árverésen részt venni kívánók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár (10%-át) készpénzben, vagy államkötvényekben, vagy számításba vehető egyéb értékpapirokban letenni.

A részletes bérleti feltételek a pénzügyigazgatóségnál és pénzügyőri bizottságoknál a szokásos hivatalos órákban megtekinthetők.

— **A vaggonhiány.** A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségénél legutóbb tartott szénankét egész világosan kiderítette, hogy a szénhiány legyőzésének legfőbb kelleke az, hogy a magyar bányáknak kellő számú vaggon álljon rendelkezésükre. Az elmúlt hét, sőt egyes bányáknál hetek óta máris oly kocsihiány jelentkezett s azóta mintegy állandósult, amely a magyar bányavállalatokat abba a kellemetlen helyzetbe hozta, hogy széntermelésük nagyrészt vasúti kocsihiányában nem tudták elszállítani. A Magyar Bánya- és Kohóvállalatok Egyesülete rendkívüli ülésre hívta össze tagjait, akik megdöbbenéssel és a jövő iránt való legnagyobb aggodalommal konstalták, hogy ma már egyikük sem kapja

meg a szükséges vagonokat. Megállapították továbbá, hogy a kocsihiányban máig már mintegy 500.000 méter-mázsa szén voltak kénytelenek a bányák kiraktározni. A bányák jelenvolt képviselői konstalták, hogy az államvasutak igazgatósága és az érdekelt tüzetvezető-ségek ugyan sok jóakarattal támogatják a bányákat a kocsiállítást, illetőleg a viszonyok teljes ismeretével kilátásba helyezték a bajok szanálását, de úgy látszik, a viszonyok hatalmán a Máv.-nak ez a jó akarat hajótörést szenvedett. Ilyen körülmények között a szénbányák nemesak, hogy folyó kötelezettségeiknek kénytelenek eleget tenni, de tekintettel arra, hogy a vaggonhiány a termelésben helyre nem hozható, visszamaradást okoz, a jövőre nézve még kevésbé lesznek képesek a szénhiányt kielégíteni. A magyar bányák teljes joggal kéri tehát a kereskedelmi minisztert, hogy sürgősen és a legnagyobb erővel intézkedjék a bányáknál szükséges vagonok rendes beállítása iránt.

Felelős szerkesztő: Zádory Károly.

Kiadótulajdonos: Figuli Antal.

Folyó évi november hó 1-én

kezdőleg még egy

PINCZEHELYISÉG

haszonbérbe adandó a petrozsényi ev. paplakban.

As ág. hitv. evang. presbyteriuma.

Román nyelven jártas

írnokot

azonnali belépésre keres

Dr. GROSS N. IGNÁCZ ügyvéd LUPÉNY.

Both J.

temetkezési vállalat

PETROZSÉNY (főutca)

Ajánlja Petrozsény és vidéke n. é. közönsége b. figyelmébe a temetkezési vállalatát és az új halottas kocsit, mely bársonnyal dekorált, gazdagon díszített arany rojtokkal. Felvállal egész halottas szoba felhuzását, akár aranyozott szőnyegekkel, akár ezüstözött szőnyegekkel.

Továbbá a nagyérdemű közönség b. figyelmébe ajánlja a közelgő Mindenszentek napja alkalmára hozatott nagyválasztéku koszorukat 1 koronától feljebb.

„Uj üzlet“

üveg- és porcellánraktár.

Van szerencsém a tisztelt közönségnek b. tudomására hozni, hogy a főtéren Joánovits-féle házban dusan felszerelt és a modern kívánalmaknak megfelelő **üveg- és porcellán** üzletet nyitottam.

Nagy választék étkezés, kávé, teás, moccás, mosdó készletekben és zománcozott edényekben, továbbá lámpákban és minden e szakmába vágó cikkekben. **Üvegezést képeretezést** olcsó árakban eszközölök.

A Petrozsény és vidéke nagyérdemű közönségnek becses pártfogását kérve vagyok kész szolgálatára

Mittelmánn Jakab.

BOSTON-TÁNCKURZUS

PETROZSÉNYBEN.

LENGYEL LÁSZLÓ fővárosi okl. táncz-
o o o o o o o o és illemtanár a o o o o o o o o
WAGNER szálloda nagytermében
október hó 27-től kezdődőleg egy havi
idényre tánc- és boston-tanfolyamot
nyit.

Pár órai tanulás alatt az eredeti.

GENTRY BOSTON-táncot,

ugy privát órán, mint a tanfolyamon megtanítja. Meghívás esetén VIDEKRE is el megy tanítani, vagy házaknál is oktat egyeseket is. A rendes táncztanfolyamra tanulókat vesz fel. Tanóra d. u. 5 órától 7 óráig és este 1/29 órától 1/211 óráig. Minden OSÚTÖRTÖK és VASÁRNAP

nagy gyakorló-estélyt tart

óralecke díj fizetés mellett.

Jelentkezni lehet naponta a fent írt szállodában.

A tánczkedvelő ifúságot és a m. t. hölgyközönséget kérve, hogy pártolásukkal szerencsétlenségek,

tisztelettel

Lengyel László

fővárosi okl. táncz- és illemtanár.

KIS HASZON, NAGY FORGALOM!

Bevásárlási utamról hazaérkezve értesíteni kívánom a n. é. közönséget, hogy **kedvező vásárlások** által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy dacára a minden eikkben történt nagy áremelkedésnek dusan ellátott raktáromon az árukat még a régi olcsó árakban bocsájtom a tisztelt közönség rendelkezésére, miután el-
vem **kis haszon, nagy forgalom.**

RÖFÖSÁRUKBAN: Mindennemű vásznak, chifonok, oxfordok, zefirek, kanavaszok, cibelinek, női angol-szővetek, flanelok, kartonok, szatinok, kitűnő minőségű mosó **parchetok** és olcsóbb **parchetok** is. **Asztalkészletek, paplanok, Rouge-Satin és kasmirból.** Fűggönyök: **Fűll, csipke és szövetből. Patent harisnyák, ágys és asztalterítők, falvédők** nagy választékban. **Selyem félkeztű férfi és gyermek ruhák, lisztetek, téli kabátok,** ugyancsak férfi és fiu kalapok, nemkülönbön férfi, női és gyermek **cipők,** ugyanezeknek **ingek** mindenfajta **trikoáruk.** Továbbá: **Blusok, női kalapok, leánykaruhák, keztyűk, gallér és kézelők, nyakkendők,** férfi, női és gyermek **harisnyák, zsebkendők, ingek, corsetták, kötények** stb. stb.

Rendkívül nagy választék legjobb legelegánsabb férfi, női és fiu schowra és boxcalf cipőkben. Gyermek cipőkben, ugyancsak csizmákban dus választék.

Egyben a tisztelt közönség becses tudomására hozom, hogy a híres **KOBRÁK** cipők egyedélárusítását megszereztem, mely cipőket jótállás mellett szabott árakkal árusítom.

✎ Különlegesség Godjea Welt amerikai fagonu cipőkben. ✎

Midőn még a nagyérdemű közönségnek fentebb részletezett áruimat figyelmébe ajánlani bátor vagyok, kérem egyuttal, hogy a nagybecsű látogatás által azoknak jó minőségéről és olcsóságáról személyes meggyőződés szerezni méltoztassék.

Szolid és pontos kiszolgálásról előre is biztosítva vagyok, a mélyen tisztelt vevőközönségnek

W E I S Z R E Z S Ó Petrozsény.

Várandós állapotban

lévő anyáknak nincs jobb barátjuk, mint a SCOTT-féle Emulsió. Testi gyengeség és bágyadság, ha kinozza őket, úgy a SCOTT-féle Emulsió épp oly csodálatos, mint kielégítő hatással van. o o o o

Új erőt és új életkedvet

A Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

kölesönöz a SCOTT, mintha varázssital lenne. De még több örömet okoz a szülőknek, ha a csecsemő megszületik, mert egészséges színeben és erős formáiban a szülők különösen gyönyörködnek. Ez onnan van, mert az anya által bevett SCOTT-féle Emulsió a gyermeket is táplálta s erősítette, szóval mindkettőre a legkellemesebb hatást gyakorolta. o o Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér. Kapható minden gyógyszertárban.

Fehérnemű varrásra és himzésre

tisztelettel ajánlkozom s a legfokozottabb igényeknek megfelelő női kézimunkák kifogástalan végzésére, úgy helyben, mint vidéken, a fehérnemű varrásra házaknál is jutányosan vállalkozom. ✎

Bilz Gyuláné
Petrozsény. Varhanek-ház emelet én

Szálloda megnyitás

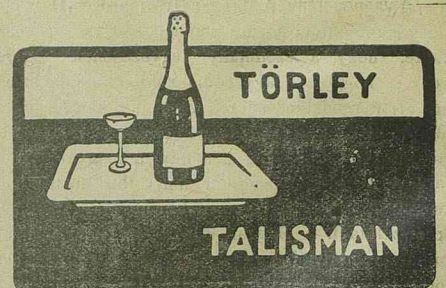
Van szerencsénk a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy Petrozsényben, a Kossuth Lajos utcában levő, újonnan átalakított és berendezett s a modern kívánalmaknak mindenben megfelelő

EMKE SZÁLLODÁT

f. év szeptember hó 29-én megnyitotuk. A szállodában 14 kényelmesen berendezett szoba van. Modern kávéház és éttermek! Izletes, polgári konyha! Kitűnő italok. Minden vonatnál kocsai. Havi abonenseket házonkívül is fogadunk. Naponta D R E H E R-féle KORONA-SÖR. A f. ker. utazó uraknak kedvezmény. A nagyérdemű közönség becses jóindulatát és számos látogatását kéri:

SOHR HENRIK és WEISZ JENŐ

szállodások.

Videki megrendelések pontosan eszközöltetnek és a legovatosabban csomagolva szállítatnak.

ÜZLETÁTHELYEZÉS

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

butor és kárpitosüzletemet

a GRUBER-féle házból október hó 1.-től a KOHN LÁZÁR-féle házba (Graffius gyógyszerházzal szemben) helyeztem át.

Még arról is bátorodom értesíteni a mélyen tisztelt közönséget, hogy a napokban több vagonrakomány különféle faragott diszes kivitelű modern butorom érkezett és ezután állandóan dús választékkal fogok a n. é. közönség b. rendelkezésére lenni, úgy hogy a legmesszebbmenő igényeket is kitudjam elégíteni.

Elvállalok egész lakberendezést is képes árjegyzékből összeállított minták szerint.

Továbbá megemlítem, hogy kárpitosműhelyemet is kibővítettem és ezen szakmába vágó összes munkákat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig jutányosan eszközölöm. — Mintaválaszték szerint készítek: divánokat, ottomant, székeket stb. stb.

Továbbá ugyancsak igen szép összeállított minta szerint elvállalok új ablakredőnyök készítését és felszerelését, valamint javításokat is.

A mélyen tisztelt közönség szives pártolását kérve vagyok

teljes tisztelettel:

Goldstein Albert,

kárpitos, díszítő és butorraktáros Petrozsény
(Főutca, Kohn Lázár-féle ház.)

Videki megrendelések pontosan eszközöltetnek és a legovatosabban csomagolva szállítatnak.